

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» на підставі прилюдного захисту дисертації на тему: «Публічне управління сталим розвитком інклюзивного міста» за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

15 лютого 2024 р.

Сергієнко Ірина Григорівна, 1986 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Житомирський державний технологічний університет за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Аспірантка кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка», м. Житомир з 16 вересня 2019 року по 15 вересня 2023 року.

Дисертацію виконано у Державному університеті «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Науковий керівник – Ксендзук Валентина Віталіївна, доктор наук з державного управління, доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з яких 7 статей у наукових фахових виданнях України, зокрема:

1. Сергієнко І.Г. Інклюзивна урбанізація та стала міська мобільність як інструменти реалізації «національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року». Актуальні проблеми у сфері публічного управління. 2023. Том 34 (73) № 1. С. 197-202.

2. Сергієнко І.Г. Роль «соціальної інклюзії» та «соціальної ексклюзії» у створенні інклюзивного міста майбутнього в контексті державного управління. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2023. Вип. 33. С. 242-246.

3. Сергієнко І.Г. Урбіцид та повоєнне інклюзивне відновлення міст: досвід Хорватії. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2023. № 4. С. 146–154.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. СВІРКО Світлана Володимирівна, доктор наук з державного управління, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

Без зауважень.

2. ПРИЛПКО Сергій Михайлович, доктор наук з державного управління, доцент, в.о. завідувача кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва Національного університету біоресурсів і природокористування України. Є зауваження, зокрема:

– у розділі 1 автором сформовані передумови та потреби в розвитку інклюзивних міст, які спрямовані на створення сприятливого міського середовища, доступного для всіх на принципах сталої міської мобільності. Однак, вважаємо, що було б доцільно врахувати також терміни реалізації моделі інклюзивного міста із врахуванням постійних суспільних змін, які можуть стримувати такий розвиток через швидкий ріст населення та масову міграцію;

– у підрозділі 1.3 наведено ґрунтовний аналіз академічних підходів щодо стану та ролі інклюзії в Стратегії сталого розвитку України, на основі якого сформовано національні цілі сталого розвитку в контексті публічного управління впровадження стратегії інклюзивного міста. У зв'язку з цим варто зауважити про необхідність побудови цільової моделі реалізації публічного управління, яка б відображала взаємозалежність та взаємообумовленість, зазначених автором, як глобальних, так і національних цілей розвитку інклюзивного міста;

– у розділі 2 проаналізовано стратегії розвитку найбільших міст України в контексті інклюзивності та відмічено певний прогрес розвитку в обласних центрах України, який необхідно впроваджувати в різних секторах і сферах для створення більш гармонічного суспільства. Втім не зрозуміло, яким чином і які державні інститути будуть займатися вирішенням регіональних диспропорцій із врахуванням особливостей місцевої інфраструктури в результаті реалізації стратегії сталого розвитку інклюзивного міста;

– у підрозділі 3.2 дослідження автором удосконалено механізм публічного управління сталим розвитком інклюзивного міста, який передбачає використання потенціалу спільнот як каталізатора інклюзії. Комплексний механізм, запропонований автором, передбачає втручання громади в процеси міського розвитку, однак не зовсім зрозуміло яким чином це буде реалізовано на практиці та чи буде підтримуватись така ініціатива місцевими владними структурами?

3. ОРЛОВА Наталія Сергіївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі. Є зауваження, зокрема:

– в роботі досліджено загальні підходи до визначення поняття «публічне/державне управління» та запропоновано під публічним управлінням сталим розвитком інклюзивного міста розуміти керуючу, цілеспрямовану, суцільну та системну діяльність органів державної та місцевої влади, інституцій громадянського суспільства, а також членів територіальної громади такого міста (п. 1.1). Однак недостатньо розкрито і обґрунтовано рівень значущості діяльності кожного суб'єкта в реалізації публічного управління сталим розвитком інклюзивного міста. Така деталізація в розкритті поняття надала б більшого розуміння особливостей визначеної суб'єктної сфери дисертаційною роботою;

– в розділі 2 дисертантка наводить види стратегій обласних центрів України та періоди їх реалізації (табл. 2.4), а також проводить порівняння підходів різних країн до інклюзивного розвитку, що підтверджує можливість адаптації кожної стратегії. Проте, доцільно було б конкретизувати інструменти соціального та фінансового забезпечення кожної стратегії, що посилює наукове дослідження та допомогло б сформулювати всі етапи реалізації управління сталим розвитком інклюзивних міст;

– в дисертації проаналізовано повоєнне інклюзивне відновлення міст Хорватії (п.3.2) та визначено ключові тези проєкції позитивного та негативного досвіду на Україну. Однак, варто було б приділити увагу питанню післявоєнного інклюзивного відновлення та розвитку саме мегаполісів, адже сьогодні особливо великі міста генерують не лише тенденції суспільного розвитку, але й нові ідеї, де знаходять впровадження нові концепції сталого розвитку міст, регіонів та країни в цілому;

– в розділі 3 дисертаційної роботи авторка обґрунтовує реалізацію запропонованого нею комплексного механізму публічного управління сталим розвитком інклюзивного міста через посилення відповідного законодавства. Втім робота значно виграла б, якщо б дисертантка підсилила своє дослідження деталізацією ключових інструментів механізму тісної співпраці між державними установами, громадськими організаціями та зацікавленими сторонами (зокрема через пряму і непряму фінансову підтримку, надання соціальних послуг, міжнародної технічної допомоги, громадського моніторингу тощо).

4. ДРАГАН Іван Олександрович, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри права та правоохоронної діяльності Державного університету «Житомирська політехніка». Є зауваження, зокрема:

– в дисертації автором запропоновано розмежувати поняття «інклюзивне місто», «інклюзивне місто майбутнього» та «сталий розвиток інклюзивного міста» (с. 28-29), які визначають вектори спрямування подальшого дослідження та уможливають формування подальшої методологічно-організаційної надбудови власне публічного управління сталим розвитком інклюзивного міста. Однак наведені пропозиції суттєво не змінюють цілі стратегії «інклюзивне місто», яка подається далі в дослідженні, а навпаки потребують додаткового обґрунтування відмінних особливостей стратегії «інклюзивне місто», стратегії «інклюзивне місто майбутнього» та стратегії «сталий розвиток інклюзивного міста»;

– в п. 1.2 автором визначається роль бюджетування та фінансування для створення інклюзивних міст, що є одними з основних інструментів, які держава використовує для просування соціальної інклюзії у містах. Зокрема, акцентується увага на тому, що на відміну від традиційного підходу до бюджетування, який зосереджений на витратах, бюджетування для соціальної інклюзії зосереджується на результатах. Однак, це твердження потребує додаткової аргументації, оскільки постає питання, що саме є результатом такого бюджетування?

– в п. 1.3 автором обґрунтовано етапи створення стратегії «Інклюзивне місто» (с. 46), серед яких виокремлено етап «визначення візії та сценаріїв розвитку», який враховує реальні обмеження та можливості, з якими може зіткнутися громада при розвитку міста. Крім того, за доцільно було б детальніше розкрити можливі види соціальних та економічних обмежень;

– в дисертації недостатньо уваги приділено обґрунтуванню ролі організаційних заходів у координації зусиль між різними державними департаментами та установами, відповідальними за впровадження інклюзивної політики на місцевому рівні (с. 54);

– автором в підрозділі 3.2 задекларовано, що для формування стратегії інклюзивного міста вкрай важливо враховувати не лише суб'єктивні, але й об'єктивні фактори оцінки, адже вони передбачають кількісні статистичні дані, які можуть вимірювати прогрес у таких сферах, як освіта, можливості працевлаштування, доступ до медичної допомоги та розвиток інфраструктури. Проте автором недостатньо приділено уваги дослідженню об'єктивних факторів оцінки створення інклюзивних міст та їх подальшого функціонування, що значно покращило б роботу.

5. КУЧМЕНКО Віталій Олександрович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка». Є зауваження, зокрема:

– запропоновано автором удосконалення комплексного механізму управління сталим розвитком інклюзивних міст шляхом поєднання «профілактичних» підходів для прогнозування майбутнього зростання

«лікувальними» рішеннями. Враховуючи медичне походження вживаної термінології, все ж таки доречно було б замінити поняття: «профілактичні» підходи на превентивні підходи, а «лікувальні» рішення – на санаційні рішення, що дозволило б акцентувало увагу саме на економічній сутності в реалізації поставленого наукового завдання автором;

– у параграфі 3.2, автором формалізовано напрями державної політики щодо розвитку інклюзивних міст на центральному рівні, де деталізовані нормативні документи (стратегії), які потребують або внесення змін, або розробки. Робота б значно виграла, якщо разом із стратегіями, які потребують внесення змін, відображалась повнота досягнення чи відхилення від очікуваних результатів при реалізації публічної політики сталого розвитку інклюзивного міста;

– здійснена авторкою оцінка національних стратегій в розділі 2 дисертаційної роботи, підтвердила їх важливість у створенні інклюзивного суспільства в Україні для забезпечення можливостей для кожної людини в повноцінному долученні до громадського життя та максимального доступу до послуг та ресурсів. Беручи до уваги визначену важливість сталої міської мобільності для створення безбар'єрного простору в контексті Національної стратегії, доречнішим вбачаємо більш детального розкриття авторського бачення терміну «стала міська мобільність», оскільки дана концепція є шляхом вирішення проблем, пов'язаних із інклюзивною урбанізацією;

– в параграфі 3.1 дисертантка потужно розкрила зарубіжний досвід впровадження стратегії інклюзивного міста, однак, доречно було б дослідити також особливості розвитку інклюзії в містах західного зарубіжжя, що мають не менш важливі досягнення у впровадженні принципів інклюзивного відновлення.

Результати відкритого голосування:
«За» – 5 членів ради, «Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує СЕРГІЄНКО Ірині Григорівні ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Голова спеціалізованої
вченої ради

Підпис *Свірко С.*
Засвідчую:
Учений секретар
Житомирська політехніка
Григорівна К.

Світлана СВІРКО